

JONÁS

(Yoná)

Tupanachaxwa nixü ga Yoná

1 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Amitái nane ga Yonámaxā nidexa rü ñanagürü: ²—iĒcū inaxūāchi rü nawa naxū ya yima ñane ya taxūne ya Nínibe rü norü duñxügümaxā nüxū ixu rü tá chanapoxcue! Erü chauxūtawa nanguchiga nax poraäcū chixexū naxügüxū —ñanagürü. ³Natürü nüma ga Yoná rü tama Tupanaga naxīnū, rü naxçax nadau nax ñuxäcū naxçaxwa yaxūxū. Rü yemaçax Yópearü türewa naxū, rü yexma nüxū inayangau ga wüxi ga wapuru ga ixūāchichaxūne ga Tárchiawa üxūne. Rü gumawa nanaxütanü nax yexma yaxūxūçax.

⁴Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü wüxi ga buanecü ga tacü inanaxūxēxē ga yexguma már-arü ngāxūtüwa nanguxgu. Rü guma wapuru rü ñoma yapuxchañxürüxū nixī, yerü nataxüchi ga yuape. ⁵Rü yema norü duñxügü ga guma wapuru rü poraäcū namuüe, rü yemaçax wüxichigü norü tupananaetaarü ngüxēçax ínaca. Rü yema nax iyangüächixūçax ga guma wapuru rü ínanawoxū ga guxūma ga yema naäcu.

Natürü nüma ga Yoná rü guma wapuruarü aixepogu naxücu rü yéma nayape. ⁶Rü nüma ga wapuruarü capitáü rü yéma Yoná ípexūwa naxü rü ñanagürü nüxū: —¿Taxacü ngéma cuxü Pa Pexwaxexūx? Ílrüda rü curü Tupanana naca! Rü bexmana nüxū ingechaütümüxügü nax tama iyuxūçax —ñanagürü. ⁷Rü yoxni ga yema norü duñxügü ga guma wapuru rü nügümaxā ñanagürügü: —Ngixā tanañanagü i wüxi i diëru nax ngémaäcū nüxū icuáxūçax nax texégagu yixīxū nax guxchaxū tüxū ngupetüxū —ñanagürügü. Rü nanañanagügü rü Yonágu nangu nax nagagu yixīxū ga yema nüxū ngupetüxū. ⁸Rü nümagü rü nüxna nacagüe rü ñanagürügü nüxū: —iTomaxā nüxū ixu rü taxacüçax nixī i taxçax ínanguxū i ñaa guxchaxū! ¿Rü taxacü nixī i curü puracü i naxçax nua cuxūxū? ¿Rü ngextácüāx quixī? ¿Rü taxacü nixī i cuchixūane? ¿Rü taxacürü duñxū quixī? —ñanagürügü. ⁹Rü nüma ga Yoná rü nanangāxū rü ñanagürü: —Choma rü Iraétanüxū chixī. Rü Cori ya Tupana i daxüguxū i naanearü üruxū rü már-arü üruxū rü ñoma i naanearü üruñaxū nixī

i chayaxōxũ rü nüxũ chicuaxüüxũ
—ñanagürü. ¹⁰Rü ñuxũchi nūma ga
Yoná rü meama guma wapuruarü
duüxügūmaxā nüxũ nixu nax Cori ya
Tupanachaxwa nax yaxũxũ. Rü
yexguma yemaxũ naxĩnüegu ga
nūmagü, rü nüxũ nadaugü ga yema már
ga nax yexeraācü nayuapexũ, rü
poraācü namuüe. Rü nüxna nacagüe rü
ñanagürügü: ¹¹—¿Tüxcüü ngēmaācü
cunaxü? ¿Rü taxacü tá cumaxā taxüexũ
i ñuxmax nax íyachaxāchixüçax ya yima
yuape? —ñanagürügü. ¹²Rü nūma ga
Yoná rü nanangāxũ rü ñanagürü: —iĒcü
choxũ ípetāe nachĩüwa i ñaa már! Rü
ngēxguma rü tá ínayachaxāchi ya
yuape. Rü choma rü nüxũ chacuax nax
chaugagu yixĩxũ ya daa buanecü ya tacü
i nuxā pexũ naxüxũ —ñanagürü. ¹³Rü
nūmagü ga yema wapuruarü duüxügü
rü poraācü inixāgü nax naxānaciüwa
nangugüxüçax, natürü tama yéma
nangugü yerü ga már rü yexeraācü
poraācü nayuape. ¹⁴Rü yexguma ga
nūmagü rü Cori ya Tupanana nacagüe
rü ñanagürügü: “Pa Cori Pa Tupanax
iTaxú i nuxā toxũ cuyuexēxũ nagagu i
ñaa yatü! Rü ngēxguma chi taxuxüma i
chixexũ naxüxgux rü itaxú i
cuyatoguāchixēxũ nax nayuxũ! Erü
cumax, Pa Corix, Pa Tupanax, rü
cunaxü i taxacü i cuma
cunaxwaxexüācüma”, ñanagürügü. ¹⁵Rü
yema ñagüguwena rü márwa Yonáxũ
natāegü, rü ínayachaxāchi ga yuape.
¹⁶Rü yexguma yemaxũ nadaugüga ga
yema wapuruarü duüxügü rü poraācü
Cori ya Tupanaxü nicuaxüxügü rü
naxçax nayamaxgü ga wüxi ga naxüna
rü nayagugü. Rü Tupanamaxā

inaxunetagü nax naga tá naxĩnüexũ.

¹⁷Rü yoxni ga nūma ga Cori ya Tupana
rü yéma nanamu ga wüxi ga choxni ga
taxüchixũ nax Yonáxũ ínagaxüçax. Rü
nūma ga Yoná rü tomaepüx ga ngunexũ
rü tomaepüx ga chütaxũ yema
bayénaānüwa nayexma.

Yonáarü yumüxēchiga

2 ¹Rü nūma ga Yoná rü yéma choxni
ga taxüchixüānüwa Cori ya
Tupanamaxā nidexa rü ñanagürü: ²“Pa
Corix, yexguma poraācü āücūmaxüwa
chayexmagu, rü cuxna chaca nax choxũ
curüngüxēxüçax. Rü cuma rü choxũ
cungāxũ. Rü yexguma márwa
chayexmagu rü nagu charüxĩnũ rü marü
tá chayü. Natürü yéma cuxna chaca rü
choxũ cuxĩnũ. ³Rü yéa már
ímatamaxüwa choxũ cutāe, rü yema
dexáarü poraxüchixüxügu changu. Rü
guma yuape ga taxüchicü ga
icunaxüxēēcü rü chauétügu
niñaxüchixü. ⁴Rü nagu charüxĩnũ rü
marü cugüxütawa choxũ ícutaxüchi. Rü
nüxũ chacuaxgu rü tagutāma wena
nüxũ chadau ya cupata ya üünene. ⁵Rü
dexáarü ngāxüwa chayexma rü chauétü
niñaxüchiüxüchi ga dexá. Rü yema norü
mureru rü chaueruwa nayaxüxgü. ⁶Rü
yema mártamagu changu rü choma
nagu charüxĩnügu rü marü taguchima
yéma íchanguxuchi. Natürü cumax, Pa
Cori Pa Chorü Tupanax, rü choxũ
ícuyaxuchi nawa ga yu. ⁷Rü yexguma
nagu charüxĩnügu ga marü nax
chingoxöchixũ nax chayuxüçax, rü
cuxna chacuaxāchi, Pa Cori Pa Tupanax,
rü cumaxā chidexa. Rü yema chorü
yumüxē rü yima cupata ya üünene ya

nawa cungexmanewa nangu. ⁸⁻⁹Rü ngẽma duũxũgũ i naxchicũnaãgũxũ icuãxũũgũxũ, rü tama cumaxã nixaixcũmagũ. Natürü i chomax rü tá moxẽ cuxna chaxã rü tá cuxcãx chayagu i ãmaregũ. Rü tá chayanguxẽxẽ ga yema cumaxã ichaxunetaxũ. Rü cuxicatama nixĩ, Pa Corix, Pa Tupanax, i nüxũ cucuãxũ nax choxũ cumaxẽẽxũ” ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü yema choxni ga taxüchixũxũ nanaxoégaxẽxẽ nax Yonáxũ ínoxoxochixũcãx márpechinũgu.

Nínibecũãxgũ rü nüxũ narüxoe ga nacũmagũ ga chixexũ rü Tupanacãx nadaugũ

3 ¹Rü wenaxarü Yonámaxã nidexa ga Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxũ: ²—iËcü yima taxũne ya ñane ya Nínibewa naxũ rü duũxũgũmaxã nüxũ ixu i ngẽma tá cumaxã nüxũ chixuxũ! —ñanagürü. ³Rü nüma ga Yoná rü Tupanaga naxĩnũ rü ínaxũãchi nax Nínibewa naxũũcãx. Rü guma Nínibearü ñane rü tomaepũx ga ngunexũ ninge nax nagu yaxũãgũchigũxũ. ⁴Rü nüma ga Yoná rü guma ñanegu naxücu rü guxũma ga yema ngunexũ rü nagu nixũãgũchigũ, rü tagaãcü ñaxũmaxã yexma nicaechigũ: —Rü 40 i ngunexũwa nanguxgu rü Tupana tá nayanaxoxẽxẽ ya daa ñane ya Nínibe —ñanagürü. ⁵Rü yexguma yemaxũ naxĩnüegu ga yema Nínibecũãx ga duũxũgũ ga iyaexũ rü buxũgũ, rü Tupanaaxũ nayaxögũ. Rü nanaxunagũgũ nax Tupanacãx naxaureexũ rü nagu yacũxgũxũ ga naxchirugũ ga témũxũ, yerü poraãcü

nügũmaxã nangechaũgũ. ⁶Rü yexguma Nínibearü ãẽxgacixũtawã nanguxgu ga yema dexa, rü nüma rü norü tochicaxũwa ínachi rü ínacuxuchi ga norü ãẽxgacũchiru rü témũxũ ga naxchirugu nicũx rü waixũmüarü ãtẽxexũwa narütomare. ⁷Rü ñuxũchi nüma ga ãẽxgacũ rü norü ngũxẽẽruũgũxũ namu nax naxunagũgũãxũcãx ga aurechiga. Rü ñanagürügũ: “iTaxüetãma texẽ tachibũ! iRü ngẽxgumarũxũ ta rü taxüetãma texẽ tanachibũexẽxẽ rü tayaxaxegũxẽxẽ i tũmaarü wocagũ rü carnérugũ!”, ñanagürügũ. ⁸Rü yexgumarũxũ ta nanaxunagũ ga ãẽxgacũarü ore ga ñaxũ: “iGuxãma i pemax, Pa Duũxũgũx, rü témũxũ i naxchirugu picũxgũ rü ngẽmaãcü ípenawẽx nax pegũmaxã pengechaũgũxũ! iRü aixcũma Tupanana pecagũ rü namaxã nüxũ pixu i perü chixexũgũ! iRü wũxichigũ i pemax rü nüxũ perũxoe i pecũma i chixexũ rü ngẽma nax pegũ pedãixũ rü pemáetawãxegũxũ! ⁹Rü bexmana ngẽxguma ya Tupana rü tá nüxũ ingechaütũmũxũgũ rü tá narũngũxmũ nax tamaxã nanuxũ, rü taxütãma tũxũ nadai”, ñanagürügũ. ¹⁰Rü Tupana rü nüxũ nadau ga yema Nínibecũãx ga duũxũgũ ügũxũ nax ñuxãcü nüxũ naxoexũ ga nacũma ga chixexũ. Rü yemaãx ga nüma ga Tupana rü ínayachaxãchi ga yema poxcu ga noxri namaxã naxueguxũ.

Nanu ga Yoná

4 ¹Rü tama Yonáãxẽwa name ga yema mexũ ga Nínibecũãxmaxã naxũxũ ga Tupana rü poraãcü nanu.

²Rü yemacax ñaäcü nayumüxê: “Dücax, Pa Cori Pa Tupanax, rü ngêma ñuxma Nínibewa ngupetüxü nixí ga yema nüxü chixuxü ga yexguma chauchixüanewatama chayexmagu. Rü yemacax nixí ga cuxchaxwa chixüxütáax nax Tárchiawa chaxüxüçax, yerü nüxü chachuax rü cuma rü wüxi ya Tupana ya mecümacü rü ngechaxüwaxecü quixí rü tama paxa cunu. Rü ngêma curü ngechaü rü nataxüchi, rü ngêmacax woo texémaxã poxcu cuxueguxgu rü paxama nagu curüxínü, rü tama tüxü cupoxcu ega nüxü tarüxoegu i tümacüma i chixexü. ³Rü ngêmacax Pa Cori Pa Tupanax, rü chanaxwaxe nax noxtacüma choxna cunayaxuxü i ñaa chorü maxü. Erü chauxcax narümemae nax chayuxü rü tama nax chamaxechaxü” ñanagürü. ⁴Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanangäxü rü ñanagürü: —¿Rü cuxü namexü nax ngêmaäcü cunuxü? —ñanagürü. ⁵Rü nüma ga Yoná rü ñnaxüxü nawa ga guma ñane rü üaxcü ne íxüxüwaama naxü rü yexma nanaxü ga norü düxenü ga naixatünaxcax. Rü yéma nüxü nadawenü rü tá taxacü nüxü ngupetü ga guma ñane. ⁶Rü nüma ga Tupana rü naxcax yéma nanaxüxêxê ga wüxi ga nanetü ga áátüxü nax yemamaxã nagauxchipetaxüçax, rü tama nangechaüxüçax. Rü nüma ga Yoná rü poraäcü yemamaxã nataäxê.

⁷Natürü ga moxüäcü yangunegu rü Tupana yéma nanamu ga wüxi ga õxmi nax yema yawaemaxüäxüçax, rü narüñexê. ⁸Rü yexguma üaxcü ngunagügu rü Tupana yéma nanamu ga wüxi ga buanecü ga naiemacü ga üaxcü ne íxüxüwaama ne bucü. Rü nüma ga üaxcü rü Yonáerugu nabaxi rü yemaacü poraäcü nüxü nanguxema rü namaxã nayuéga yerü poraäcü nanguxema. Rü yemacax ñanagürü: “Narümemae nixí nax noxtacüma chayuxü rü tama nax chamaxüxü” ñanagürü. ⁹Natürü nüma ga Tupana rü nanangäxü rü ñanagürü: —¿Cuxcax rü namexü nax ngêmaäcü cunuxü nagagu nax nayumaxüxü i ngêma nanetü? —ñanagürü. Rü nüma ga Yoná rü Tupanaxü nangäxü rü ñanagürü: “Ngêmaäcü, chauxcax name i ngêma, erü ngêma chorü numaxã chayuxchaü” ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü tama icunato ga yema nanetü rü tama cunayaxêxê. Rü wüxitama ga chütaxü rü nangox rü to ga chütaxü rü marü nayu. Natürü i cumax rü cuxü nangux nax nayuxü. ¹¹Rü dücax, choma rü yexeraäcü choxü nangux nax nayuxü i ngêma duüxügü i Nínibecüäxgü, erü yima ñanewa nangexmagü i 120,000 i buxügü i taxuxüma i chixexü ügüxü rü muxüma i naxümagü —ñanagürü.